

Tantárgy neve:	A mesterségesintelligencia-jog és határterületei 2.
Tárgyfelelős:	dr. Aczél-Partos Adrienn
Felelős szervezet neve:	Jogi Informatika Oktatási Csoport
A tantárgy besorolása:	szabadon választható
A tantárgy tantervi helye:	3.
Előfeltétel:	A mesterségesintelligencia-jog és határterületei 1. szemeszterének elvégzése
Oktatás nyelve:	magyar
A tantárgy céljának rövid ismertetése:	A második szemeszter kiemelt figyelmet fordít az Európán kívüli szabályozási irányokra, a személyiségi jogokat érintő veszélyekre, elmélyíti a kiberbiztonsági ismereteket, és a betekintést nyújt a blokkláncok világába is. A kurzus elsődleges célja nem csupán a meglévő jogi keretek bemutatása, hanem az, hogy a hallgatók képessé váljanak felismerni és értelmezni az új technológiák által felvetett komplex jogi problémákat – különös tekintettel az adatvédelemre, személyiségi jogokra, kiberbiztonságra és pénzügyi szabályozásra.
Elsajátítandó elméleti ismeretanyag:	A tantárgy elméleti súlypontja az MI-hez kapcsolódó aktuális szabályozási környezet és jogalkotási trendek megértésén nyugszik, különös figyelemmel a magyar és európai uniós szabályozásra, valamint az Európán kívüli, eltérő megközelítésekre. A hallgatók megismerkednek az MI működésének technológiai alapjaival is, annak érdekében, hogy jogásként megalapozottabb döntéseket hozhassanak és hiteles jogi tanácsadóként léphessenek fel az ilyen rendszereket alkalmazó vagy fejlesztő szervezetekben. A kurzus célja továbbá a kritikai gondolkodás és a gyakorlati problémamegoldó képesség fejlesztése: a hallgatók csoportos projektmunka keretében saját megközelítéseket dolgoznak ki egy-egy szabályozási vagy etikai kérdés mentén, majd azt prezentálják és reflektálnak a tanultakra. Ezáltal nemcsak elméleti tudást szereznek, hanem felkészülnek a mesterséges intelligenciával kapcsolatos valós jogi kihívásokra is, amelyek a jövő joggyakorlatát alapjaiban fogják meghatározni.
Elsajátítandó gyakorlati ismeretanyag:	1. alkalom – Bevezető óra, szervezési kérdések A tantárgy céljainak és felépítésének ismertetése A félév követelményei, értékelési szempontok Hallgatói prezentációs témák ismertetése Csoportalkotás projekt munkához 2. alkalom – A mesterséges intelligencia a fejlesztő szemével Az MI típusai Fejlesztés közbeni technikai és jogi kihívások 3. alkalom – Az MI gyakorlati alkalmazása Az MI használatának gyakorlati aspektusai Promptolási tanácsok, a hatékony felhasználás lehetőségei A munkavégzés felgyorsításának lehetőségei MI-vel 4. alkalom – Az MI szabályozása Magyarországon Magyar hatósági kezdeményezések

	Felügyeleti elképzelések és információgyűjtés
	5. alkalom – Az MI és a személyiségi jogok Az MI által jelentett kockázatok a személyiségi jogokra Arcfelismerés, adatvédelem, európai értékrend
	6. alkalom – Kiberbiztonság és a Kiberpajzs program A Kiberpajzs-program céljai és szereplői Kiberbiztonsági tudatosság növelése hatósági és piaci összefogással
	7. alkalom – A kiberbiztonság jogi háttere Magyar és uniós szabályozási változások Új elvárások a pénzügyi és telekommunikációs szektor szereplői felé
	8. alkalom – Az MI és a blokklánc-technológia kapcsolata Adathitelesség kérdései az MI kontextusában A blokklánc technológia előnyei, kihívásai és jogi relevanciája
	9. alkalom – Kriptodevizák, NFT-k és a magyar tapasztalatok Kriptodevizák, NFT-k alapfogalmai Magyar kriptodeviza-fejlesztések és szabályozási tapasztalatok
	10. alkalom – A kriptodevizák uniós szabályozása Az EU MiCA rendelete Kriptopiac szabályozása, bűnmegelőzési és fenntarthatósági szempontok
	11. alkalom – Nemzetközi szabályozás és vállalati projektek Európán kívüli szabályozási trendek Vállalati MI-integráció gyakorlati példákkal, esettanulmányokkal
	12. alkalom – Projektprezentációk és félévzárás Hallgatói projektbemutatók Reflektálás a tanultakra, közös értékelés

A 2-4 legfontosabb kötelező irodalom felsorolása bibliográfiai adatokkal	A gyakorlati órákon elhangzottak, és a bemutatott diák képezik a kötelező tananyag részét. Egy hihetetlen mértékben fejlődő terület ez, így kötelező irodalom nem áll rendelkezésre a gyors avulás lehetősége miatt. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 Rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=OJ:L_202401689 Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2555 Irányelve (2022. december 14.) az Unió egész területén egységesen magas szintű kiberbiztonságot biztosító intézkedésekről, valamint a 910/2014/EU rendelet és az (EU) 2018/1972 irányelv módosításáról és az (EU) 2016/1148 irányelv hatályon kívül helyezéséről (NIS 2 irányelv) https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32022L2555 2024. évi LXIX. törvény Magyarország kiberbiztonságáról https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a2400069.tv Az Európai Bizottság által 2018 Júniusában létrehozott, mesterséges intelligenciával foglalkozó magas szintű független szakértői csoport „Megbízható mesterséges intelligenciára vonatkozó etikai iránymutatása”: https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/ethics-guidelines-trustworthy-ai European Ethical Charter on the use of AI in the judicial systems and their environment (Strasbourg, 3-4 December 2018) and its Four Appendices https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/196205/COUNCIL%20OF%20EUROPE%20-%20European%20Ethical%20Charter%20on%20the%20use%20of%20AI%20in%20judicial%20systems.pdf European Data Protection Board: Opinion 28/2024 on certain data protection aspects related to the processing of personal data in the context of AI models https://www.edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/opinion-board-art-64/opinion-282024-certain-data-protection-aspects_en Article 29 Data Protection Working Party: 00727/12/EN WP 192, Opinion 02/2012 on facial recognition in online and mobile services https://ec.europa.eu/justice/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2012/wp192_en.pdf Practitioner's Guide to COMPAS Core, 2019 (available at https://www.equivant.com/practitioners-guide-to-compas-core/)
A 2-4 legfontosabb ajánlott felsorolása bibliográfiai adatokkal	University of Lisbon, Faculty of Law, Selected Student's Papers in AI and Law (2023/2024) https://ai-and-law-lisbon.com/e-book/selected-student%60s-papers-20232024/16 Rádi Vilmos Gábor: Comparative Analysis of the AI Regulation of the EU, US and China from a Privacy Perspective https://ieeexplore.ieee.org/document/10159864 Udvary Sándor: Szenzorok mátrixában. Jogi aggályok a digitális világ felépítésében. In: Gyekiczky Tamás (szerk.): Határtér. Budapest, Patrocínium, 2021. 159–171. p. ISBN 9789634133285

	Uni Global Union: Top Ten Principles of Ethical AI. The Future World of Work, 2018. http://www.thefutureworldofwork.org/media/35420/uni_ethical_ai.pdf Eszteri Dániel: Hogyan tanítsuk jogszerűen a mesterséges intelligenciánkat? Magyar Jog, 2019/12. 669—682. p. Rádi Vilmos Gábor: A summary of the US's new AI regulation: Biden's Executive Order on the Safe, Secure, and Trustworthy Development and Use of Artificial Intelligence https://arsboni.hu/a-summary-of-the-uss-new-ai-regulation-bidens-executive-order-on-the-safe-secure-and-trustworthy-development-and-use-of-artificial-intelligence/
Az alkalmazott oktatási módszerek:	A félév során több gyakorlati óra keretében is csoportos munkavégzésre kerül sor. Az egyes alkalmakon az ismeretátadás elsősorban prezentációk révén történik. A félév zárásaként a hallgatók csoportos projektmunka elkészítésével teljesítik a tantárgyi követelményeket.
Az értékelés módja:	gyakorlati jegy (háromfokozatú) A számonkérés szóbeli beszámoló formájában valósul meg, amelynek keretében a hallgatóknak a félév során egy előadást kell elkészíteniük, majd azt kiscsoportos keretek között be is kell mutatniuk.
Az értékelés kritériuma:	A félév során legfeljebb két hiányzás megengedett. Ennél több igazolatlan távollét az aláírás megtagadását vonja maga után. A hallgatók kiscsoportos formában dolgoznak ki és mutatnak be egy, szabadon választott jogi területet érintő témát, amelyben elemzik az adott szakterület technológiai eszközökkel támogatott működését. A bemutatót kiegészítő írásos anyagot PowerPoint-formátumban kell benyújtani. A prezentáció célja, hogy a hallgatók rendszerezett módon számot adjanak megszerzett ismereteikről, különös tekintettel arra, hogy az adott technológiai megoldás milyen jogi területen, milyen hatékonysággal alkalmazható, milyen módon vezethető be, milyen kockázatokat hordoz, valamint milyen eredményeket hozhat a fejlesztés.
Miként járul hozzá a tantárgy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek megszerzéséhez. Mutassa be a tantárgyleírásban, hogy a KKK-ban megjelölt kompetenciaelemek miként teljesülnek/teljesíthetők.	a) tudása: T8, T9, T12, T17, T18 b) képességei: K3, K5, K6, K10, K12, K14, K16, K27, K31, K32 c) attitűdje: A1, A2, A6, A7, A13, A18 d) autonómiája és felelőssége: F3, F4, F8
Tantárgy oktatásában részt vevő oktató(k):	dr. Rádi Vilmos